

REPUBLIKA E KOSOVËS
ZYRA E AUDITORIT TË PERGJITHSHEM

Nr. dokumentit: 21.8.1.2011-08

RAPORTI I AUDITIMIT
PËR PASQYRAT VJETORE FINANCIARE TË MINISTRIË SË
INFRASTRUKTURËS PËR VITIN E PËRFUNDUAR ME 31
DHJETOR 2011

Prishtinë, Qershor 2012

TABELA E PËRMBAJTJES

Lista e shkurtesave	4
Përmbledhje e përgjithshme	5
1 Hyrje.....	6
2 Opinioni i auditimit	8
3 Gjendja e rekomandimeve të vitit të kaluar	9
4 Rezultati financiar në krahasim me buxhetin e aprovuar	10
5 Pasqyrat vjetore financiare – Pajtueshmëri me kornizën raportuese dhe cilësinë e informacionit.....	12
6 Menaxhimi financiar.....	13
6.1 Të hyrat (duke përfshirë ato vetjake).....	13
6.2 Shpenzimet.....	13
6.3 Pasuritë	19
6.4 Raportimi aktual dhe afatet kohore për procesin e përgjithshëm buxhetor	20
7 Kontrolli menaxherial.....	22
7.1 Sistemet e kontrollit të brendshëm	22
7.2 Auditimi i brendshëm.....	23
8 Një konkluzion i përgjithshëm mbi menaxhmentin MI-së	24
Shtojca I. Llojet e ndryshme të Opinioneve të Auditimit.....	25
Shtojca II: Rekomandimet e vitit të mëhershëm	27

Lista e shkurtesave

AB	Auditimi i Brendshëm
AP	Auditori i Përgjithshëm
ISA	Institucioni Suprem i Auditimit
LMFPP	Ligji 03/L-48 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë
LPP	Ligji për Prokurimin Publik nr.03/L-241 i ndryshuar me Ligjin nr. 04/L-042 në fuqi prej 05.10.2011
KRPP	Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik
MF	Ministria e Financave
MI	Ministria e Infrastrukturës
MTI	Ministria e Tregtisë dhe Industrisë
NJAB	Njësia e Auditimit të Brendshëm
OE	Operatori Ekonomik
ONISA	Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI)
OSHP	Organi Shqyrtues i Prokurimit
PVF	Pasqyrat Vjetore Financiare
SIMFK	Sistemi Informativ për Menaxhimin e Financave të Kosovës
SNISA	Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (ISSAI)
SNK	Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit
SNKSP	Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik (IPSAS)
UA	Udhëzim Administrativ
ZAP	Zyra e Auditorit të Përgjithshëm
ZKA	Zyrtar Kryesor Administrativ

Përmbledhje e përgjithshme

Zyra e Auditorit të Përgjithshëm (ZAP) ka kryer auditimin e pasqyrave vjetore financiare (PVF) të Ministrisë së Infrastrukturës (MI) për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2011.

Auditimi ynë është kryer në pajtim me standardet ndërkombëtare të auditimit, të hartuara nga INTOSAI (ONISA) dhe ka përfshirë testimet dhe procedurat që ne menduam se ishin të nevojshme për të dhënë një opinion lidhur me pasqyrat vjetore financiare.

Sipas opinionit tonë pasqyrat vjetore financiare *prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale.*

Si *Theksim i çështjes* Regjistri i Pasurive Fikse ende nuk është plotësisht i besueshëm. Regjistri i pasurive fikse nuk ka ndikim në ndonjërin prej Pasqyrave vjetore financiare në pajtim me IPSAS në bazë të kontabilitetit të parasë së gatshme. **(SNISA 400 Opinion i Pakualifikuar me Theksim të Çështjes)**

Ne nuk kemi testuar lëndët që sipas MI-së ishin në procedurë hetimore nga autoritetet relevante dhe jo autostradën.

Ne kemi kryer edhe një auditim të veçantë rreth menaxhimit dhe mbikëqyrjes së projekteve nga MI, që është finalizuar si raport i ndarë nga ky raport.

Konkluzioni ynë i përgjithshëm nga ky auditim është që menaxhimi i MI-së duhet të ndërmerr masa shtesë për forcimin e kontrolleve të brendshme në lidhje me mbikëqyrjen e projekteve kapitale.

Gjatë vitit 2011, MI kishte bërë progres lidhur me adresimin e rekomandimeve nga auditimi i vitit të kaluar për harmonizimin e të hyrave në mes të departamenteve që realizojnë të hyra me shënimet e Thesarit.

Megjithatë auditimi ynë ka identifikuar dobësi në disa fusha të menaxhimit financiar. Këto duhet të adresohen nga menaxhmenti në mënyrë që të përmirësohet performanca administrative dhe financiare.

Konkluzioni ynë është që sistemi i kontrolleve të brendshme në MI gjatë vitit 2011 nuk ka funksionuar si duhet për eliminimin e mangësive evidente.

Situata duhet të shqyrtohet dhe analizohet dhe të ndërmerren veprime për përmirësim të mëtutjeshëm të kontrollit të brendshëm. Kjo do ishte një mbështetje në përmbushjen e objektivave e caktuara në pajtim me kërkesat e Menaxhimit të Financave Publike. Një

mjet i mirë për t'u përdorur në lidhje me këtë mund të jetë korniza për vetë-vlerësim e nxjerrë nga Ministria e Financave.

Me qëllim që të përmirësohet funksionimi i sistemit të menaxhimit financiar dhe të kontrolleve të brendshme, ne rekomandojmë Ministrin e MI-së që të sigurojë:

- Përpjekjen e vazhdueshme për adresimin e rekomandimeve të dhëna në raportet e auditimit nga ZAP dhe NJAB e MI-së;
- Prezantimin dhe shpalosjen e të dhënave në PVF në pajtueshmëri të plotë me standardet dhe kërkesat ligjore;
- Pasqyrat nëntë mujore financiare janë përgatitur në pajtim me kornizën ligjore;
- Planifikim dhe shfrytëzim efektiv dhe efikas të buxhetit;
- Rritjen e efektivitetit në mbledhjen e të hyrave nga kyçjet në rrugë;
- Pagesat për të punësuarit të bëhen në pajtueshmëri të plotë me legjislacionin në fuqi për pagat e nëpunësve civil;
- Projektet dhe blerjet përmes prokurimit të jenë në pajtueshmëri të plotë me kërkesat ligjore të LPP-së; dhe
- Përpilimin e plotë dhe të saktë të regjistrit të pasurisë.

Menaxhmenti i MI-së i ka pranuar të gjeturat dhe konkluzionet tona të paraqitura në raportin e auditimit mbi pasqyrat vjetore financiare për vitin 2011 dhe është zotuar që do të bëjnë të gjitha përpjekjet për t'i adresuar të gjitha rekomandimet e dhëna.

1 Hyrje

Ky auditim ka të bëjë me PVF të Ministrisë së Infrastrukturë (MI) për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2011.

Është përgjegjësi e MI-së të përgatisë PVF sipas kërkesave të Rregullës Financiare nr. 07/2011 dhe në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik (SNSKP) për "Raportimin financiar në bazë të kontabilitetit të parasë së gatshme".

Zyra e Auditorit të Përgjithshëm është përgjegjëse për kryerjen e auditimeve vjetore të rregullsisë, këtu duhet të fokusohemi në institucionin për të cilin bëhet fjalë, në rastin tonë MI.

Auditimi i rregullsisë përkufizohet si një verifikim i kontabilitetit financiar, duke përfshirë ekzaminimin dhe vlerësimin e pasqyrave financiare dhe të dhënave tjera financiare si dhe dhënien e mendimeve:

- Nëse pasqyrat vjetore financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të llogarive dhe çështjeve financiare për periudhën e auditimit;
- Nëse të dhënat financiare, sistemet dhe transaksionet janë në pajtim me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- Për përshtatshmërinë e funksioneve të kontrollit të brendshëm dhe të auditimit të brendshëm; dhe
- Për të gjitha çështjet të cilat dalin apo kanë të bëjnë me auditimin.

Kemi kryer auditimin e ndërmjetëm të MI-së. Gjatë asaj faze të procesit të auditimit, kemi adresuar faktin se si janë trajtuar rekomandimet e mëparshme si dhe cilësinë e menaxhimit financiar. Kjo përfshin edhe këshillat e dhëna për pasqyra vjetore financiare. Memorandumi i auditimit, në rastin tonë është dorëzuar në dhjetor 2011.

Ndërsa ne nuk kemi audituar (testuar) lëndët që sipas MI-së ishin në procedurë hetimore nga EULEX-i dhe drejtoria për krime ekonomike. Nuk e kemi audituar as autostradën.

Me qëllim të përmbushjes së përgjegjësiave tona për auditimin e MI-së, ne kemi ndërmarrë aktivitetet si në vijim:

- Kemi rishikuar PVF të MI-së në raport me buxhetin e miratuar për vitin 2011;
- Kemi përcaktuar nëse pasqyrat vjetore financiare të MI-së janë përgatitur në pajtim me SNKSP "Raportimi Financiar në bazë të Kontabilitetit të Parasë së Gatshme" dhe Rregullës Financiare nr. 07/2011;
- Kemi përcaktuar nivelet e materialitetit të te hyrave dhe shpenzimeve, si prag për lehtësimin e përcaktimit të llojit të opinionit që duhet dhënë mbi pasqyrat vjetore financiare
- Kemi zbatuar një kombinim të mostrimit sipas gjykimit dhe sipas rastit, në përzgjedhjen e transaksioneve për testim;
- Kemi kryer vlerësimin e kontrolleve të brendshme dhe testimin e tyre sipas nevojës;
- Kemi kryer teste substanciale gjithëpërfshirëse mbi transaksionet financiare;
- Jemi mbështetur në një lloj kombinimi të intervistave, rishikimeve analitike, rishikimin e dokumenteve dhe verifikimin fizik për të vlerësuar vlefshmërinë dhe rregullsinë e transaksioneve financiare; dhe
- Kemi vlerësuar cilësinë e punës së Njesisë së Auditimit të Brendshëm në MI.

Në këtë raport ne përmbledhim auditimin e këtij viti dhe japim një opinion formal mbi Pasqyrat Vjetore Financiare për vitin 2011.

Lidhur me opinionin tonë të auditimit për PVF të MI-së, standardet ndërkombëtare të auditimit përcaktojnë kriteret specifike të cilat rregullojnë llojin e opinionit që mund të jepet.

Këto janë të përcaktuara më gjerësisht në Shtojcën 1.

2 Opinioni i auditimit

Sipas opinionit tonë pasqyrat vjetore financiare në të gjitha aspektet materiale *prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë*.

Si *Theksim i çështjes* Regjistri i Pasurive Fikse ende nuk është plotësisht i besueshëm. Regjistri i pasurive fikse nuk ka ndikim në ndonjërin prej Pasqyrave vjetore financiare në pajtim me IPSAS në bazë të kontabilitetit të parasë së gatshme. **(SNISA 400 *Opinion i Pakualifikuar me Theksim të Çështjes*)**

3 Gjendja e rekomandimeve të vitit të kaluar

Auditimi jonë i Pasqyrave Vjetore Financiare të Ministrisë për vitin 2010 kishte rezultuar me opinion të pakualifikuar me theksim të çështjes. Ky opinion ishte dhënë për faktin se informacioni rreth të hyrave nuk ishte i plotë dhe të njëjtat nuk ishte shpalosur në mënyrë të drejt dhe të saktë.

Raporti jonë i auditimit rezultoi me gjashtë (6) rekomandime kyçe.

Ministria ka përgatitur planin e veprimit për adresimin e rekomandimeve të dhëna duke theksuar se të gjitha rekomandimet duhet të adresohen.

Pavarësisht kësaj, deri në fund të auditimit tonë, një rekomandim ishte adresuar plotësisht, ndërsa pesë (5) nuk ishin adresuar akoma.

Për një përshkrim më të hollësishëm të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë adresuar ato, shihni Shtojcën 2.

Konkluzioni

Ne konkludojm se mos adresimi i plotë i rekomandimeve, me gjithë përmirësimet e ndodhura, disa nga dobësitë nga viti i kaluar ekzistojnë edhe në vitin 2011. Andaj kontrollet e përgjithshme kanë nevojë për përmirësime të mëtutjeshme në mënyrë që të ofrojnë siguri se aktivitetet operative funksionojnë në pajtim me objektivat e vendosura të MI-së.

Rekomandimi 1

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës që të siguroj:

- Rekomandimet tonat të adresohen siç duhet të cilat do t'ju mundësojnë krijimin e parakushteve të nevojshme për menaxhimin efikas të ministrisë.

4 Rezultati financiar në krahasim me buxhetin e aprovuar

Analiza e Rezultatit në Pasqyrat Vjetore Financiare kundrejt Buxhetit të Aprovuar tregon:

Tabela 1 Burimet e fondeve Buxhetore – aktuali ndaj buxhetit (në €)

Burimet e fondeve buxhetore	Buxheti Fillestar	Buxheti Final ¹	2011 Të shpenzuara	2010 Të shpenzuara
Granti i Qeverisë - buxheti	276,508,391	288,532,691	276,295,332	204,245,564

Buxheti fillestar i aprovuar nga Kuvendi ishte në vlerë prej 276,508,391€. Buxheti final ishte 288,532,691€. Rritja e buxhetit prej 12,000,000€ ishte bërë në bazë të vendimit të Qeverisë të datës 21.12.2011 nr. 22/53 për projektin e autostradës. Për më tepër buxheti për paga dhe mëditje ishte rritur në vlerë prej 24,300€.

Tabela 2 Shpenzimi i fondeve sipas kategorive ekonomike – aktuali ndaj buxhetit (në €)

Shpenzimi i fondeve sipas kategorive	Buxheti Fillestar	Buxheti Final	2011 Të shpenzuara	2010 Të shpenzuara
Gjithsej:	276,508,391	288,532,691	276,295,332	204,245,564
Paga dhe Mëditje	1,207,918	1,232,218	1,191,260	1,037,805
Mallra dhe shërbime	9,554,506	9,634,506	9,038,542	12,345,439
Shpenzimet komunale	108,590	108,590	106,790	86,076
Subvencionet dhe transferet	2,103,814	2,023,814	1,874,344	1,727,679
Investimet Kapitale	263,533,563	275,533,563	264,084,395	189,084,546

Nga Buxheti final për vitin 2011 buxheti i shpenzuar ishte në vlerë prej 276,295,332€ ose në masën 95.7%, prej tyre 237,000,000€ ishin shpenzime të investimeve kapitale për projektin e autostradës.

Buxheti për kategorinë mallra dhe shërbime ishte rritur për 80,000€. Kjo vlerë ishte transferuar nga kategoria e subvencioneve dhe transfereve duke rezultuar në zvogëlimin e buxhetit për kategorinë e subvencioneve.

¹ Buxheti Final- buxheti i aprovuar nga Kuvendi që është e përshtatur më pas nga Ministria e Financave.

Shpenzimet për investime kapitale për vitin 2011 ishin në vlerë prej 27,084,395 (në këtë vlerë nuk kemi përfshirë shpenzimet e autostradës).

Pagesat për shpenzimet e investimeve kapitale, për tremujorin e dytë dhe të tretë të vitit 2011, ishin në disproporcion me planin e rrjedhës së parasë. Një situatë të tillë ka rrjedhë si rezultat i aprovimit të vonshëm të buxhetit nga ana e Kuvendit dhe reduktimeve buxhetore sipas vendimit të Qeverisë.

Tabela 3 Pranimet e mbledhura nga MI (në €)

Përshkrimi	2011 Realizimi	2010 Realizimi
Të hyrat vetanake	1,494,785	1,591,914

Tabela 3 prezanton të hyrat e mbledhura nga MI për buxhetin e Kosovës. Për më tepër shiko kapitullin 6.1 Të hyrat.

Konkluzioni

Ne kemi konstatuar se ministria kishte shpenzuar buxhetin për vitin 2011 në kuadër të limiteve të përcaktuara nga kuvendi me rastin e aprovimit të buxhetit për vitin 2011.

Megjithatë shpenzimet dhe pagesat, për tremujorin e dytë dhe të tretë, nuk ishin në proporcion me planin e rrjedhës së parasë. Kjo rrit rrezikun për lëshime eventuale gjatë zhvillimit të procedurave dhe kontrollit të pagesave.

Rekomandimi 2

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës që të siguroj:

- Se buxheti do të shpenzohet në mënyrë adekuate gjatë tërë vitit, në përputhje me planin e rrjedhës së parasë.

5 Pasqyrat vjetore financiare – Pajtureshmëri me kornizën raportuese dhe cilësinë e informacionit

Bazuar në kërkesat e LMFPP nr. 03/L-048 dhe Rregullës financiare nr. 07/2011, ne kemi identifikuar pikat në vijim:

- Pasqyrat vjetore Financiare janë nënshkruar nga Zyrtari Kryesor Administrativ dhe Zyrtari Kryesor Financiar;
- Pasqyrat Vjetore Financiare janë nënshkruar brenda kornizës kohore me datën 29/01/2012 dhe janë dorëzuar në MF mirëpo pas sugjerimit tonë për korrigjim, versioni i fundit është dorëzuar në Thesar me datën 28.03.2012;
- Pasqyrat Vjetore Financiare janë dorëzuar në gjuhën shqipe;
- Informatat në PVF për pasuritë fikse nuk ishin shpalosur si duhet në mënyrë të saktë dhe të drejtë. Vlera e prezantuar në shpalosje e pasurive nuk ishte e harmonizuar me regjistrat e pasurive të prezantuara në PVF sipas SIMFK. Sipas shënimit 30 në PVF vlera e pasurive ishte 691,380,000€ ndërsa sipas shënimeve në SIMFK vlera e pasurive ishte rreth 679,613,615€, duke rezultuar me diferencë rreth 11,766,385€. Ndërsa Toka (vlera e tokës) që është pronë e MI-së nuk ishte prezantuar në PVF; dhe
- Në shënimin 11 të PVF për investime kapitale, janë prezantuar vetëm pagesat për vitin 2011, ndërsa për dy vitet paraprake nuk janë prezantuar.

Konkluzioni

Ne kemi konstatuar se shpalosjet në PVF nuk ishin përgatitur në pajtureshmëri të plotë me legjislacionin në fuqi. Pasuritë në pronësi të MI nuk ishin prezantuar plotësisht dhe saktësisht.

Rekomandimi 3

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës që të siguroj:

- Prezantimin dhe shpalosjen e pasurisë që është pronë e MI-së në PVF në pajtureshmëri të plotë me UA 07/2011 për raportimin vjetor financiar.

6 Menaxhimi financiar

6.1 Të hyrat (duke përfshirë ato vetjake)

Për vitin 2011 MI kishte planifikuar mbledhjen e të hyrave në vlerë prej 3,553,000€ ndërsa të hyrat e mbledhura ishin në vlerë prej 1,494,785€. Ne kemi identifikuar se të hyrat e pa mbledhura sipas PVF nga (të arktueshmet) kycjet në rrugë prej subjekteve afariste ishin në vlerë prej 2,714,320€.

Të hyrat kryesore mbledhura gjatë vitit 2011 nga MI ishin nga taksat për leje të vozitjes, ripërtrirja e licencave dhe licencat tjera për afarizëm.

Konkluzioni

Gjatë vitit 2011 MI kishte treguar performancë të dobët në mbledhjen e të hyrave vetanake për shkak të mungesës së marrjes së masave efikase për mbledhjen e të hyrave nga subjektet afariste që shfrytëzojnë kycjet e rrugës.

Rekomandimi 4

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës që të siguroj

- Marrjen e masave të nevojshme për mbledhjen e të hyrave në përputhshmëri me planin, posaçërisht nga subjektet afariste që shfrytëzojnë brezin rrugor për kycje në rrugë.

6.2 Shpenzimet

6.2.1 Kompensimet (pagat dhe mëditjet)

Limiti i buxhetit të aprovuar për staf ishte 276. Ndërsa numri i punonjësve në fund të vitit ishte 274. Për më tepër, shpenzimet e kësaj kategorie ishte në shumë prej 1,191,260€. Ne kemi testuar 62 mostra nga kjo kategori, ku mangësitë e konstatuara i kemi paraqitur në vijim:

Sipas nenit 9 të ligjit nr.03/L-147 për pagat e nëpunësve civil, nëpunësit civil kanë të drejt të marrin pagën bazë për numrin e orëve të përcaktuara me kontratën e punës. Ne kemi identifikuar se në 16 raste ju ishin bërë pagesa stafit (pyetësit – shofer – instruktor) që nuk kishin kontrata valide (kontratave i'u kishte skaduar afati prej datës 04.09.2010) dhe nuk ishin angazhuar në punë profesionale. Vlera e paguar për vitin 2011 ishte 56,132€.

Konkluzioni

Gjatë vitit 2011 kemi konstatuar se një pjesë e stafit në departamentin e automjeteve kishin marrë paga të rregullta pa kontrata valide të punës.

Rekomandimi 5

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës që të siguroj:

- Që pagesat e stafit të bëhen në pajtueshmëri të plotë me ligjin nr. 03/L-147 për pagat e nëpunësve civil; dhe
- Se stafi të ketë kontrata valide me përshkrimin e vendeve të punës.

6.2.2 Prokurimi

Vlera e përgjithshme e parashikuar e kontratave sipas planit të prokurimit për vitin 2011 ishte 33,059,915€ ndërsa vlera e përgjithshme e kontratave të nënshkruara nga MI sipas raportit vjetor të KRPP-së për vitin fiskal 2011 ishte 24,404,587€.

Ne kemi testuar 44 mostra në vlerë të përbashkët prej 5,811,130€ ose në masën 23.8 % nga vlera e përgjithshme . Prej tyre 29 mostra për investime kapitale dhe 15 mostra për mallra dhe shërbime.

Ne nuk kemi audituar lendet nga sfera e prokurimit që ishin në procedurë hetimore sipas kërkesës nga EULEX-it KOSOVE (njësia e hetimeve financiare datës 17.02.2012 numri i rastit: PPS 35/10 dhe PPS.Nr.425.09 të datës 11.08.2011) është kërkuar lista e plotë e projekteve për ndërtimin e rrugëve, mirëmbajtjen e rrugëve dhe ndërtimin e urave për periudhën 2007-2010 , dhe kërkesës nga drejtoria për hetime të krimeve ekonomike të datës 03.11.2011 me numër të referencës 56/11 për mirëmbajtjen verore dhe dimërore të rrugëve nacionale

Nga mostrat e testuara ne kemi vërejtur mangësitë si në vijim:

Planifikimi i prokurimit nuk ishte në pajtueshmëri të plotë me LPP

Nga mostrat e testuara ne kemi identifikuar tri raste që ministria kishte nënshkruar kontrata për realizimin e projekteve kapitale që nuk ishin të përfshira në planifikimin e prokurimit për vitin 2011. Këto kontrata kanë të bëjnë me Ndërtimin e urës në fshatin Sopi në vlerë 181,206€, Rehabilitimin e rrugës Llukafc-Tomoc- Kovrage, segmenti Tomoc-Kovragë në vlerë 175,682€ dhe Rikonstruimin e rrugës lidhëse R 124 Pollatë në vlerë 157,971€.

Pagimi i faturave nuk ishte në afatin e përcaktuar ligjor

Auditimi ynë ka identifikuar se faturat në vlerë 14,510€, 17,282€ dhe 13,133€, për furnizim me derivate nuk ishin paguar në afatin e përcaktuar ligjor brenda tridhjetë ditëve kalendarike.

Buxheti i planifikuar për investime kapitale ishte në shumë 275,533,563€, ndërsa buxheti i shpenzuar ishte në shumë 264,084,395€ ose në masën 95%.

Gjatë testimit tonë për kategorinë e investimeve kapitale kemi identifikuar mangësitë e paraqitura në vijim:

Përzgjedhja e operatoreve ekonomik nuk ishte në pajtueshmëri me LPP

Sipas ligjit të prokurimit publik nr.03/L-241 autoriteti kontraktues do të konsiderojë një tender të përgjegjshëm vetëm nëse tenderi është në përputhshmëri me të gjitha kërkesat e parashtruara në njoftimin e kontratës dhe në dosjen e tenderit

Nga mostrat e testuara ne kemi identifikuar shtatë raste që ishin shpërblyer me kontrata operatorët ekonomik që nuk kishin plotësuar kriteret e kërkuara në dosjen e tenderit dhe që sipas ligjit duhet të trajtohen si oferta të papërgjegjshme. Mangësitë e identifikuar për procesin e prokurimit i kemi paraqitur në vijim:

- Në dosjen e tenderit për Rehabilitimin e rrugës, Llukafc-Tomoc-Kovragë, segmenti Tomoc-Kovragë ishin kërkuar raportet e auditimit për pasqyrat financiare për tri vitet e fundit të certifikuar nga një firmë e licencuar dhe e respektuar e auditimit. OE që ishte shpërblyer me kontratë në vlerë 743,040€ nuk kishte dorëzuar raportin e auditimit për vitin 2010. Poashtu punët e nënkontraktuara nuk lejohen të kalojnë vlerën 40% të ofertës, ndërsa operatori fitues kishte marrëveshje me një nënkontraktor mbi vlerën e lejuar prej 40% për punët e nënkontraktuara.
- OE i shpërblyer me kontratë në vlerë prej 490,116€ për Rehabilitimin e rrugës Roganë-Hogosht, nuk i kishte plotësuar kriteret e kërkuara në dosjen e tenderit sepse i mungonin dëshmitë siç janë: kopja e licencës nga MTI me veprimtari për kodin N.P.4² për rikonstruimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve, fatura për pagesën e energjisë elektrike dhe sigurimi i vend ndërtimit para nënshkrimit të kontratës.
- Për kontratën e nënshkruar në vlerë 617,685€ “Ndërtimi i rrugës regionale R 124 Shipashnicë – Desivojcë”, ishte kërkuar licenca për transport rrugor të mallrave e lëshuar nga Ministria e Infrastrukturës për nevoja personale dhe një gjeodet (inxhinier i diplomuar i gjeodezisë).

²Kodi i licencës N.P.4 përmban veprimtaritë e kategorive të punimeve për rikonstruimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve, ndërtimin e urave deri në 10m dhe mbi 10m,

- MI nuk ishte në gjendje të ofrojë dëshmi se fituesit e kontratave kishin dorëzuar dokumentet në lidhje me licencat e kërkuara.
- Për kontratën e nënshkruar në shumë 219,447€ "Ndërtimi i Murit mbrojtës në Segmentin e Rrugës Rrezallë e Re - Tushillë, L=630mTushillë", OE fitues nuk kishte dorëzuar kopjen e licencës N.P.4 siç ishte kërkuar në dosjen e tenderit.

Për Sinjalizimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve në rrugët magjistrale dhe rajonale të Kosovës për vitin 2011, kriter për dhënien e kontratës ishte çmimi më i ulët. Ne kemi identifikuar se nuk ishin shpërblyer me kontrata ofertuesit që kishin ofruar çmim më të ulët, siç ishin:

- Loti i IV i kontratës ishte nënshkruar me kompaninë që kishte ofruar çmimin në vlerë prej 194,003€ ndërsa oferta me çmim më të ulët ishte në vlerë 155,378€.
- Për lotin VII kompania fituese kontratës kishte ofruar çmimin prej 118,482€ ndërsa ofertuesi që kishte ofruar çmimin prej 107,397€ (çmim më të ulët për 11,085€) ishte eliminuar.

Në një auditim specifik të mbikëqyrjes së projekteve kapitale të MI-së ne kemi vërejtur mangësi në lidhje me hartimin e projekteve kryesore dhe kontrolleve në to nga ana e Departamentit të Infrastrukturës. Ne gjithashtu kemi identifikuar edhe mangësi tjera në lidhje me aprovimin e punëve shtesë, si dhe respektimin e afateve të kontraktuara për nisjen dhe kryerjen e punëve në projektet kapitale.

Konkluzioni

Në një numër relativisht të lartë të rasteve të analizuara të prokurimit ne kemi gjetur mangësi që tregojnë se nuk ishte bërë afarizëm i mirë me paratë e taksapaguesve.

Nëse ky fakt kombinohet me numrin e prokurimeve që janë nën hetim nga prokuroria, ngritët një perspektivë shqetësuese në lidhje me cilësinë e prokurimeve në Ministri.

Ndërsa as mbikëqyrja e investimeve kapitale nuk është zhvilluar aq sa duhet. Në një raport specifik në lidhje me këtë ne kemi rekomanduar për të siguruar si në vijim:

- Se projektet të planifikohen dhe hartohen në pajtim me legjislacionin në fuqi;
- Se do të ketë mbikëqyrje të mirëfilltë gjatë zhvillimit të procesit, filluar nga faza e dizajnit e deri në përfundimin e projekteve;
- Se punët shtesë për projekte do të aprovohen nga komisioni kompetent dhe të jenë në pajtim me kërkesat e legjislacionit të fuqi; dhe
- Se projektet kapitale do të harmonizohen me Ligjin për Buxhet dhe planin e prokurimit.

Përveç kësaj nëse ne marrim parasysh ndryshimet e shpeshta të stafit që janë të përfshirë në prokurime dhe ndryshimet e shpeshta në kornizën ligjore, rreziqet për përdorim joefektiv të parasë së taksapaguesve janë të pranishme në një nivel të lartë.

Për këtë arsye ne konkludojmë se ekziston një nevojë e menjëhershme për forcimin e prokurimeve në Ministri, për të gjithë procesin, duke ia filluar nga iniciimi e deri tek pagesat e punëve të finalizuara.

Rekomandimi 6

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës të siguroj:

- Se në bazë të kërkesave të reja në kornizën ligjore, të bëhen analiza të hollësishme në rastet aktuale të prokurimit;
- Se do të miratohet një plan për adresimin e mangësive aktuale. Ky plan duhet të jetë SMART (Specifik, Matshëm, Arritshëm, Real dhe me Kohë);
- Se do të organizohet një “Task Forcë” për implementimin e planit të veprimit që i raporton drejtpërsëdrejti Ministrit;
- Se është e rëndësishme që stafi i përfshirë në proceset e prokurimit të familjarizohet me kërkesat ligjore në një afat të shkurtër; dhe
- Se do të ndërmerren masa administrative në rastet kur parregullsitë identifikohen gjatë implementimit të procedurave të prokurimit.

6.2.3 Subvencionet dhe transferet

Për vitin 2011 buxheti i final për subvencione dhe transfere ishte në vlerë prej 2,023,814€. Ndërsa buxheti i shpenzuar ishte në vlerë 1,874,344€ ose në masën 92.6% nga buxheti final.

Buxheti i ndarë MI-së për subvencione dhe transfere ishte dedikuar për shërbimet e transportit humanitar, sipas marrëveshjes në mes të UNMIK-ut dhe Qeverisë së Kosovës. Kjo marrëveshje rregullon bartjen e përgjegjësive të transportit humanitar, trenin e lëvizjes së lirë dhe autobusin e shërbyesve civil.

Mangësitë e identifikuar për kategorinë e subvencioneve dhe transfereve i kemi paraqitur në vijim:

Shërbimet e ofruara nuk ishin në pajtueshmëri me kushtet e kontratave të nënshkruara

Sipas kontratave të nënshkruara për transportin rrugor humanitar, operatori ekonomik garanton për kualitetin e shërbimeve sipas specifikacionit teknik të paraqitur në ofertë. Në tri raste komisioni i MI kishte konstatuar se operatorët ekonomik nuk kishin ofruar shërbimet e kontraktuara në pajtueshmëri me kontratat e nënshkruara, si në vijim:

- Për Kontratën nr. 025/2010 për lotin 1 në vlerë prej 4,365€ operatori ekonomik kishte faturuar 82 km në ditë, ndërsa sipas komisionit të MI-së km e kaluara në ditë ishin 73 km;
- Sipas Kontratës bazë numër A1/020/2010 në vlerë 5,977€ për lot 6, operatori ekonomik kishte faturuar 457 km, ndërsa sipas matjeve në teren nga komisioni i MI ishin kaluar 318 km në ditë;
- Sipas kontratës numër A1/023/2010 për lot 9 në vlerë 2,468€, km e kaluara në ditë duhet të jenë 102 km, ndërsa sipas dëshmive të ofruara nga operatori km e kaluar ishin 72 km në ditë.

Ne kemi konstatuar se pagesat e bëra nga MI i'u ishin bërë OE sipas faturimeve nga operatoret ekonomik pa i marr parasysh vlerësimet e komisionit të formuar nga vet MI. Ndërsa MI i'u kishte vazhduar kontratat këtyre operatoreve ekonomik edhe për një vit.

Ndarje jo e drejt e detyrave

Zyrtari kryesor administrativ duhet të krijojë rregulla, procedura dhe sistem efikas të kontrollit dhe ndarje të drejt të detyrave për stafin.

Ne kemi identifikuar se nuk ishte bërë ndarje e duhur e detyrave. Për shërbimet e transportit humanitar personi i njëjtë ishte caktuar në tri komisione, komisionin për

vlerësimin e ofertave, verifikim dhe mbikëqyrje të kontratave dhe në komisionin teknik të transportit humanitar.

Konkluzioni

Sistemi i vendosur i kontrollit nuk ishte treguar efektiv për eliminimin e mangësive gjatë ekzekutimit të kontratave që kanë të bëjnë me transportin humanitar.

Mungesa e ndarjes së detyrave krijon hapësirë për keqmenaxhim gjatë ofrimit të shërbimeve të transportit humanitar. Personit i njëjtë ishte caktuar në tri komisione për të njëjtin projekt. Mënyra e tillë e ndarjes së detyrave paraqet konflikt të interesit dhe kjo praktik në të ardhmen duhet të ndërpritet.

Rekomandimi 7

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës që të siguroj:

- Vendosjen e një sistemi të mirëfilltë të kontrollit për ofrimin e shërbimeve për transportin humanitar sipas kriterëve të përcaktuara me kontrata; dhe
- Ndarjen të drejt të detyrave gjatë formimit të komisioneve nga menaxhmeti duke eliminuar mundësin e konfliktit të interesit nga anëtarët e caktuar në komisione.

6.3 Pasuritë

Regjistri i pasurive nuk ishte i plotë dhe i saktë

Ne kemi konstatuar se regjistrat e pasurive nuk ishin në pajtueshmëri të plotë me UA 21/2009. Mangësitë e identifikuar ishin si në vijim:

- Mirëmbajtja e regjistrave të pasurisë nuk ishte bërë në pajtueshmëri të plotë me kornizën ligjore;
- Në regjistrin e pasurisë nuk ishte prezantuar toka që është prona (pasuri kapitale) e MI-së.

Menaxhimi i automjeteve

Sipas UA 03/2008 (përdorimin e rregullt dhe efikas të automjeteve) përdorimi i automjeteve duhet të bëhet duke ndjekur të procedurat e përcaktuara në vijim: plotësimi i kërkesës për shërbime të vozitjes, shënimi i kilometrave në fletudhëtim në momentin e nisjes dhe të kthimit, dhe raporti për shpenzimet e karburanteve.

Mangësitë e identifikuar i kemi paraqitur në vijim:

- Raportet e shpenzimeve nuk prezantonin gjendjen e saktë të shpenzimeve për derivate, për shkakun se raportet e shpenzimeve nuk ishin dërguar nga të gjitha departamentet e MI-së për vitin 2011 si dhe nuk ishte bërë harmonizimi i tyre; dhe
- Plotësimi i fletë udhëtimeve dhe raportimi i kilometrave të kaluara nuk ishte bërë për automjetet e kabinetit të ministrit.

Konkluzion

Regjistri i pasurive nuk ishte i plotë dhe ishin paraqitur pengesa gjatë bartjes së të dhënave në programin e E pasurisë. Si pasojë e këtyre pengesave ishin paraqitur edhe gabime që kane ndikuar në mosprezantimin e saktë të pasurive.

Në regjistrin e pasurive nuk ishte paraqitur toka që është pronë e MI-së, as në aspektin sasior e as të vlerës.

Për përdorimin e automjeteve nuk kishte të përgatitura raporte të plota dhe të sakta për shkak të mos funksionimit të kontrollit të brendshëm.

Rekomandimi 8

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës të siguroj:

- Se do të nxirret një regjistër i plotë dhe i saktë i gjithë pasurisë në posedim, duke përfshirë tokat që janë pronë e MI-së; dhe
- Se raportet për përdorimin e automjeteve në përgatitën në pajtueshmëri me UA 03/2008 dhe zbatimin e procedurave që kane të bëjnë me regjistrimin e saktë km.

6.4 Raportimi aktual dhe afatet kohore për procesin e përgjithshëm buxhetor

Ne kemi konstatuar se MI nuk kishte përmbushur në tërësi obligimet aktuale për raportim të jashtëm.

Ne vijim kemi paraqitur obligimet e përmbushura për raportimin e jashtëm.

- Dorëzimi i raporteve tremujore për të hyrat dhe shpenzimet dhe harmonizimet me Thesar;
- Raportet për faturat e papaguara dhe Raportin operacional të performancës;
- Plani final i prokurimit është dorëzuar me koha derisa draft plani i prokurimit nuk është dorëzuar fare.

-
- Ndërsa nuk kishte përmbushur obligimet për raportimin e jashtë si në vijim:
  - Pasqyrat financiare nëntë mujore për vitin 2011 (janar –shtator) për të hyrat, shpenzimet dhe detyrimet.

Konkluzioni

Afatet kohore të raportimit nuk ishin zbatuar në pajtueshmëri të plotë me kërkesat ligjore për përgatitjen e pasqyrave nëntë mujore të vitit 2011 nga zyrtarët e MI-së.

Rekomandimi 9

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës të siguroj:

- Përpilimin e të gjitha raporteve aktuale brenda afateve.

7 Kontrolli menaxherial

7.1 Sistemet e kontrollit të brendshëm

Ne kemi konstatuar se kishte mangësi në funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm si në vijim:

Koordinatori i njësisë për të drejta njeriut kishte marrë vërejtje nga komisioni disiplinor se ishte i papërgjegjshëm në punë dhe jo profesional. Përkundër këtij vendimi sekretari permanent e kishte caktuar si ushtrues detyre si menaxher personelit në qershor të vitit 2011. Deri në përfundim të këtij raporti, ai akoma ishte duke e ushtruar këtë funksion.

Ne kemi identifikuar se kriteret e zbatuara nga MI gjatë vitit 2011 për personat e caktuar si ushtrues detyre nuk ishin në pajtueshmëri të plotë me kornizën ligjore në fuqi për stafin e punësuar në kuadër të ministrisë.

Sipas ligjit për shërbimin civil ushtruesi i detyrës nuk mund të emërohet në afat më gjatë se tre (3) muaj. Në shtatë raste personat e emëruar ushtrues detyre ishin me gjatë se tre muaj.

Sipas UA nr.2008/2 për licencimin e pyetësve (për shofer -instruktor), kandidati i cili e jep provimin i lëshohet licenca nga ministri për periudhën pesë vjeçare nga data e lëshimit. Ne kemi identifikuar njëzetegjashtë (26) raste që pyetësit për shofer-instruktor edhe pse nuk posedonin licence valide, kishin ushtruar detyrën e pyetësve për shofer-instruktor.

Ne kemi kryer një auditim të veçantë në lidhje me menaxhimin dhe mbikëqyrjen e projekteve nga ana e MI-së, e që është finalizuar si raport i veçantë nga ky.

Konkluzioni ynë i përgjithshëm nga ky auditim³ është që menaxhmenti i MI-së duhet të ndërmarrë masa shtesë për forcimin e kontrolleve të brendshme në lidhje me mbikëqyrjen e projekteve kapitale.

Konkluzioni

MI edhe gjatë vitit 2011 nuk kishte arritur të sigurojë funksionimin e mjaftueshëm të kontrolleve të brendshme që do të siguronin menaxhim efektiv dhe efikase. Andaj kontrollet e vendosura nuk kanë arritur që ti parandalojnë mangësitë e identifikuara.

---

³ Mbikëqyrja e Projekteve Kapitale të Ministrisë së Infrastrukturës, në linkun www.oag-rks.org

Rekomandimi 10

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës që të siguroj:

- Se kontrollet e brendshme funksionojnë siç duhet dhe të merren masa në lidhje me mangësitë e identifikuara.

7.2 Auditimi i brendshëm

MI ka formuar Komitetin e auditimit i cili përbehet prej 3 anëtareve, i cili ishte takuar vetëm njëherë gjatë vitit 2011 dhe kishte dhënë vërejtje për numrin e vogël të auditorëve për realizimin e planit të auditimit. Ndërsa nuk ishte marre me shqyrtimin e raporteve e auditimit të përgatitura gjatë vitit 2011 nga NJAB.

NJAB në MI përbehet nga drejtori dhe një auditor që kishin përgatitur planin strategjik për periudhën 2011 - 2013 dhe planin vjetor për vitin 2011.

Megjithatë NJAB nuk kishte arrite të përmbush Planin Vjetor të Auditimit për vitin 2011. NJAB kishte planifikuar auditimin e departamentit të infrastrukturës rrugore, departamentin e automjeteve, departamentin e prokurimit dhe auditime AD HOC.

Mirëpo NJAB kishte finalizuar pesë auditime të jashtëzakonshme që nuk ishin të përfshira në planin vjetorë të auditimit për vitin 2011 për çështjet në vijim:

Aktivitetin e prokurimit për mirëmbajtjen verore dhe dimërore të rrugëve nacionale dhe regjionale, shpenzimet e kabinetit të ministrit, vendimet e departamentit të transportit, transportin humanitar të udhëtarëve me autobusë dhe transport hekurudhor dhe për rilicencimin e pyetësve (për shofer-instruktur).

Konkluzioni

NJAB nuk kishte audituar fushat e materialitetit të lartë që paraqesin rreziqe të larta siç është rasti për kategorinë e investimeve kapitale. Kryesisht ishte angazhuar në kryerjen e auditimeve sipas kërkesës së menaxhmetit të MI-së në fushat me probleme më të theksuara.

Rekomandimi 11

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës të siguroj:

- Që NJAB të fokusohet në auditimin e fushave që paraqesin rrezik më të lartë ;dhe
- Forcimin e NJAB duke rritur numrin e auditorëve të brendshëm.

8 Një konkluzion i përgjithshëm mbi menaxhmentin MI-së

Menaxhmenti i MI-së megjithë progresin e bërë në disa fusha, akoma nuk kishte arritur që të krijoj dhe vendos një mjedis funksional të kontrollit të brendshëm i cili do të siguronte menaxhim efektiv të parasë publike në pajtim me kërkesat e Menaxhimit të Financave Publike.

Gjatë auditimit ne kemi konstatuar se mangësitë e identifikuara ishin pasojë e mosfunksionimit adekuat të sistemit të kontrollit të dizajnuar nga menaxhmenti i MI-së.

MI nuk i ka adresuar të gjitha mangësitë e identifikuara gjatë auditimit në vitin paraprak. Masat e marra në lidhje me rekomandimet e auditimit nuk ishin të mjaftueshme.

Andaj bazuar në mangësitë e identifikuara, konkluzioni jonë i përgjithshëm është se nevojiten masa shtesë nga menaxhmenti i MI-së për përmirësimin e funksionimit të mirëfilltë për sistemin e kontrollit të brendshëm.

Rekomandimi i përgjithshëm

Ne rekomandojmë Ministrin e Infrastrukturës të sigurojë:

- Funksionimin e llogaridhënies në të gjitha nivelet nga i gjithë stafi i punësuar sipas detyrave dhe përgjegjësi të përcaktuara në përshkrimin e vendeve të punës; dhe
- Se do të rishikoj dhe të analizoj situatën brenda atyre fushave që i kemi theksuar, duke ndërmarr veprime në përmirësimin e mëtutjeshëm të sistemit të kontrollit të brendshëm. Kjo do të ndihmonte në arritjen e objektivave të përcaktuara në pajtim me kërkesat e Menaxhimit të Financave Publike. Një mjet i mirë për t'u përdorur në lidhje me këtë është korniza për vetë-vlerësim e nxjerrë nga Ministria e Financave.

Shtojca I. Llojet e ndryshme të Opinioneve të Auditimit

(e shkëputur nga SNISA 400)

9. Një opinion i auditimit normalisht është një format standard, ndërlidhur me pasqyrat financiare si tërësi, duke shmangur nevojën për të caktuar gjatësinë e saj por duke bartur sipas natyrës së saj një kuptim të përgjithshëm tek lexuesit sipas kuptimit të saj. Natyra e këtyre fjalëve do të ndikohet nga korniza ligjore të auditimit, por përbërja e opinionit duhet të tregoj qartë a është i pakualifikuar apo i kualifikuar, apo nëse është i kualifikuar në disa çështje të caktuara apo është opinion i kundërt (paragrafi 14), apo është mohim i opinionit (paragrafi 15).

10. **Një opinion i pakualifikuar** jepet kur auditori është i kënaqur në të gjitha aspektet materiale që:

a) pasqyrat financiare janë përgatitur duke shfrytëzuar baza dhe politika të pranuar të kontabilitetit të cilat janë zbatuar në mënyrë konsistente (të qëndrueshme);

b) pasqyrat janë në pajtim me kërkesat statusore dhe rregulloret relevante;

c) pamja e paraqitur në pasqyrat financiare janë në përputhje me njohuritë e auditorit në lidhje me entitetin e audituar;

d) është një shpalosje adekuate e të gjitha çështjeve materiale relevante për pasqyrat financiare.

11. **Theksi i çështjeve.** Në disa rrethana auditori mundet të konsideroj se lexuesi nuk do të kuptoj në mënyrë të duhur pasqyrat financiare nëse vëmendja është përqendruar në çështje të pazakonshme apo të rëndësishme. Si një rregull e përgjithshme, auditori kur jep një opinion të pakualifikuar kjo nuk i referohet ndonjë aspekti specifik të pasqyrave financiare në opinionin e tij në rast se kjo mund të interpretohet gabimisht si opinion i kualifikuar. Me qëllim të shmangies së kësaj përshtypjeje, referencat që janë menduar si; nënvizim i çështjes; gjinden në paragrafët e ndara nga opinionin. Sidoqoftë, auditori nuk duhet të përdor nënvizimin e çështjes për të përmirësuar mungesën e shpalosjeve të duhura në pasqyrat financiare apo si alternativ, zëvendësim për kualifikim të opinionit.

12. Auditori mund të mos jetë në gjendje të shpreh një opinion jo të kualifikuar kur ekziston një nga ato rrethana dhe në gjykimin e auditorëve, afektin e tyre është ose mund të jetë materiale për pasqyrat financiare:

- a) Ka pasur limitime në fushëveprimin e auditimit;
- b) Auditori konsideron që pasqyrat janë jo complete apo çorientues apo ekziston një ndarje e pajustificuar nga standardet e pranueshme të kontabilitetit; apo
- c) Ekzistojnë paqartësi që ndikojnë në pasqyrat financiare.

13. **Opinion i Kualifikuar.** Aty ku auditori nuk pajtohet apo nuk është i sigurt në lidhje me një ose me tepër artikuj të veçantë në pasqyrat financiare e që janë materiale por jo edhe fundamentale në kuptimin e pasqyrave, duhet të jepet një opinion i kualifikuar. Formulimi i opinionit normalisht tregon një rezultat të kënaqshëm ndaj subjektit të audituar, sa i përket një pasqyre të qartë dhe koncize, të çështjeve të mospajtimit apo edhe të paqartësive që ngrisin opinion e kualifikuar. I ndihmon përdoruesit e pasqyrave nëse efekti financiar i paqartësisë apo edhe i mosmarrëveshjeve është përcaktuar nga ana e Auditorit edhe pse kjo nuk është gjithmonë praktike apo relevante.

14. **Opinion i Kundërt.** Aty ku Auditori nuk ka mundësi të jap një opinion mbi pasqyrat financiare në tërësi, për shkak të mosmarrëveshjeve që është aq thelbësore ngase e minon pozitën e prezantuar në vazhdim që opinionin që kualifikohet në aspekte të caktuara nuk do të jetë adekuat, atëherë jepet opinion i Kundërt. Formulimi i një opinionin të tillë e bën të qartë se pasqyrat financiare nuk janë prezantuar në mënyrë të drejtë, duke specifikuar qartë dhe në mënyrë koncize të gjitha çështjet e mosmarrëveshjeve. Përsëri, është një ndihmesë që efekti financiar mbi pasqyrat financiare përcaktohet aty ku duhet dhe është praktik.

15. **Mohimi i Opinionit.** Aty ku Auditori nuk mund të jep opinion në lidhje me pasqyrat financiare, të marrë si tërësi për shkak të paqartësisë apo restriksionit të fushëveprimit që është thelbësor që një opinion që është i kualifikuar në aspekte të caktuara nuk do të jetë adekuat, jepet opinion i kundërt. Formulimi i një opinionin të tillë e bënë të qartë që një opinion nuk mund të jepet, duke specifikuar në mënyrë të qartë dhe koncize të gjitha çështjet e paqarta.

16. Është bërë zakon që ISA të ofrojnë një raport të detajuar për të plotësuar opinion në rrethana në të cilat është e pamundur të jepet një opinion jo i kualifikuar.

Shtojca II: Rekomandimet e vitit të mëhershëm

Komponenta e Auditimit	Rekomandimet e dhëna	Rekomandimet plotësisht të implementuara	Pjesërisht adresuar	Të pa adresuara
	Buxheti i planifikuar dhe i aprovuar është profilizuar në mënyrën adekuate dhe është shpenzuar gjatë vitit për t'iu shmangur niveleve të larta të shpenzimit në fund të vitit i cili rrit rrezikun e parregullsisë dhe vlerës së dobët për para.			Nuk janë marrë masa
VI.1 Te hyrat	Regjistrimin e te hyrave në kodet adekuate sipas planit kontabël. Harmonizimi i te hyrave mes departamenteve të MTPT-së që realizojnë të hyra me shënimet e Thesarit për periudhën e raportuar dhe për diferencat të jepen sqarimet	PO		
VI.2 Blerjet përmes prokurimit	Që sekretari permanent të rishikojë dhe dizajnin dhe implementimin e udhëzuesit të brendshëm të prokurimit . Një draft i një udhëzuesi të ri të brendshëm është përgatitur dhe aprovuar para një shtatorit 2011. Që të sigurojë që stafi i angazhuar në këtë proces është informuar dhe përfshirë gjatë marrjes së			Nuk janë marrë masa

	masave që ndërlidhen me udhëzuesin e brendshëm të procesit të prokurimit.			
VI.3 Pasuritë	Që është vendosur një kontroll i forcuar për shfrytëzimin e automjeteve duke siguruar që janë përdorur në pajtim të plotë me UA 03/2008 dhe që procedurat që kanë të bëjnë me regjistrimin e saktë të përdorimit, mirëmbajtjes dhe shpenzimet e derivateve janë vënë në praktikë.			Nuk janë marrë masa
VII.1 Sistemet e kontrollit të brendshëm	Forcimin e sistemit të kontrollit të brendshëm posaçërisht për trajtimin e aktiviteteve të prokurimit			Nuk janë marrë masa
VII.2 Auditimi i brendshëm	Që sekretari permanent të rishikojë tërë situatën e AB-së dhe që NJAB është forcuar, numri i auditorëve të brendshëm është rritur dhe komiteti i auditimit është funksionalizuar para shtatorit 2011.			Nuk janë marrë masa